

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

**Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ**

Θεσσαλονίκη 2017

Ιερός Ναός Μεταμορφώσεως του Σωτήρος
Δελφών και Μιαούλη, 546 42 Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 2310 828 989

www.inmetamorfoseos.gr

Facebook:Ιερός Ναός Μεταμορφώσεως του Σωτήρος

Αγαπητά μου παιδιά,

Η Θεία Λειτουργία (το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας) από την αποστολική ήδη εποχή ήταν - και πάντοτε θα είναι - η καρδιά, το κέντρο, ο άξονας της χριστιανικής λατρείας. Αποτελεί το κορυφαίο λατρευτικό γεγονός της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Χωρίς τη συμμετοχή του πιστού στη Θεία Λειτουργία είναι αδύνατη η ύπαρξη αληθινού χριστιανικού βίου και η καλλιέργεια γνήσιου ευαγγελικού ήθους.

Η λέξη **Λειτουργία** είναι σύνδετη από τις λέξεις λείτος ή λείτος (λεώς, λαός) και έργο. Σημαίνει **έργο του λαού, έργο υπέρ του λαού**. Καμιά θυσία δεν είναι πιο ευάρεστη στο Θεό Πατέρα από εκείνη που προσέφερε ο Μονογενής Του Υιός εκούσια στο Γολγοθά υπέρ του ανθρωπίνου γένους. Στη Θεία Λειτουργία έχουμε τη συγκεφαλαίωση όλης της Θείας Οικονομίας, δηλαδή του προαιώνιου σχεδίου του Θεού για τη σωτηρία του ανθρώπου. Κατά τον άγιο Ιωάννη τον Χρυσόστομο με τα μάτια μας βλέπουμε «**τά μή βλεπόμενα**». Και ο Άγιος Νικόλαος ο Καβάσιλας σε θεολογικό υπόμνημα για τη Θεία Λειτουργία σημειώνει χαρακτηριστικά ότι όσα γίνονται «**έν τῇ τελετῇ τῶν δώρων** - έτσι ονομάζει την Θεία Ευχαριστία - **εις τὴν τοῦ Σωτῆρος οἰκονομίαν ἀναφέρεται πάντα**». Άγγελοι και άνθρωποι γίνονται ένας χορός, συνεχίζει ο ίδιος Πατέρας της Εκκλησίας μας. Χωρίς τη Θεία Λειτουργία δεν υπάρχει Εκκλησία.

Υπάρχουν πολλοί τύποι τελέσεως της Θείας Λειτουργίας: του Χρυσοστόμου, των Προηγιασμένων Τιμίων Δώρων, των Αποστολικών Διαταγών, του Ιακώβου του Αδελφοδέου, του Μεγάλου Βασιλείου κ.ά. Η Θεία Λειτουργία του Μεγάλου Βασιλείου τελείται δέκα φορές το χρόνο: την Παραμονή των Χριστουγέννων, την Παραμονή των Θεοφανείων, την 1η Ιανουαρίου, τη Μεγάλη Πέμπτη, το Μεγάλο Σάββατο και κατά τις πέντε Κυριακές της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, η οποία ανήκει στο Βυζαντινό λειτουργικό τυπικό και διαμορφώθηκε στην Κωνσταντινούπολη. Είναι η αρχαία, η κύρια και επίσημη Λειτουργία του Βυζαντίου, η οποία διακρίνεται για το μήκος των ευχών, το θεολογικό βάθος και το γλωσσικό κάλλος. Πριν από τον 8^ο αιώνα τελούνταν όλες τις Κυριακές του έτους, ενώ του Ιωάννου του Χρυσοστόμου τελούνταν τις καθημερινές.

Ο Ιερός ενοριακός μας Ναός της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος σε συνέχεια των προηγουμένων εκδόσεών του προβαίνει στην έκδοση της Θείας Λειτουργίας του Μεγάλου Βασιλείου, για να μπορούν οι πιστοί να συμμετέχουν στη θεία λατρεία με αμετεώριστο το νου τους. Μόνο με τη συμμετοχή στη Θεία Ευχαριστία μπορεί να γεννηθεί και να αναστηθεί ο Χριστός μέσα μας!

Πατρικά εύχομαι να μας αξιώνει ο Θεός να συμβαδίζει η ζωή μας με το στόχο της Θείας Αγάπης, που είναι η σωτηρία μας.

Μεγάλη Τεσσαρακοστή 2017

*Αρχιμανδρίτης
Νικόλαος Παπαγεωργίου*

Ὁ Ἱερεὺς: **Εὐλογημένη** ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός: Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος *τά Εἰρηνικά:*

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε ἐλέησον.

Ἐπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε ἐλέησον.

Ἐπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε ἐλέησον.

Ἐπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε ἐλέησον.

Ἐπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος), τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, παντός τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε ἐλέησον.

Ἐπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους, πάσης Ἀρχῆς καὶ Ἐξουσίας τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν Στρατοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε ἐλέησον.

Ἐπὲρ τῆς πόλεως καὶ ἐνορίας ταύτης, πάσης πόλεως, χώρας, καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε ἐλέησον.

Ἐπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε ἐλέησον.

Ἐπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε ἐλέησον.

Ἐπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Ὁ Χορός: Κύριε ἐλέησον.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραδώμεθα.

Ὁ Χορός: Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς ἀναγινώσκει τὴν εὐχὴν τοῦ ἀ' ἀντιφώνου: Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν, οὗ τό κράτος ἀνείκαστον, καὶ ἡ δόξα ἀκατάληπτος· οὗ τό ἔλεος ἀμέτρητον, καὶ ἡ φιλανθρωπία ἄφατος· αὐτός, Δέ-

σποτα, κατά τήν εὐσπλαγχίαν σου, ἐπίβλεπον ἐφ' ἡμᾶς καί ἐπί τόν ἅγιον οἶκον τοῦτον, καί ποιήσον μεθ' ἡμῶν, καί τῶν συνευχομένων ἡμῖν, πλούσια τά ἐλέη σου καί τούς οἰκτιρισμούς σου.

Ὁ Ἱερεύς ἐκφώνως: Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμή καί προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καί τῷ Υἱῷ καί τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καί ἀεί καί εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός: Ἀμήν.

Εἶτα ψάλλεται τό Α΄ Ἀντίφωνον, παρά τῶν Χορῶν.

Εἶτα ὁ Ἱερεύς ἢ ὁ Διάκονος ἐκφωνεῖ τήν μικράν Συναπτήν.

Ἔτι καί ἔτι, ἐν εἰρήνῃ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Ἱερεύς ἢ ὁ Διάκονος: Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καί διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Ὁ Χορός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Ἱερεύς ἢ ὁ Διάκονος: Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καί ἀειπαρθένου Μαρίας, μετά πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτούς καί ἀλλήλους καί πᾶσαν τήν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραδώμεθα.

Ὁ Χορός: Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἱερεύς ἀναγινώσκει τήν εὐχὴν τοῦ β΄ ἀντιφώνου: Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν, σῶσον τόν λαόν σου, καί εὐλόγησον τήν κληρονομίαν σου· τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας σου φύλαξον· ἁγίασον τούς ἀγαπῶντας τήν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου σου· Σύ αὐτούς ἀντιδό-

ξασον τῇ θεϊκῇ σου δυνάμει καί μή ἐγκαταλίπης ἡμᾶς τούς ἐλπίζοντας ἐπί σέ.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως: Ὅτι σόν τό κράτος, καί σου ἔστιν ἡ βασιλεία καί ἡ δύναμις, καί ἡ δόξα τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καί ἀεὶ καί εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός: Ἀμήν.

Εἶτα ψάλλεται ὑπό τῶν δύο Χορῶν τό β΄ Ἀντίφωνον.

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος ἐκφωνεῖ τήν μικράν Συναπτήν.

Ἔτι καί ἔτι, ἐν εἰρήνῃ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος: Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καί διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Ὁ Χορός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος: Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καί ἀειπαρθένου Μαρίας, μετά πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτούς καί ἀλλήλους καί πᾶσαν τήν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραδώμεθα.

Ὁ Χορός: Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς ἀναγινώσκει τήν εὐχὴν τοῦ γ΄ ἀντιφώνου: Ὁ τὰς κοινὰς ταύτας καί συμφώνους ἡμῖν χαρισάμενος προσευχάς, ὁ καί δυσί καί τρισί, συμφωνοῦσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου, τὰς αἰτήσεις παρέχειν ἐπαγγειλάμενος, Αὐτός καί νῦν τῶν δούλων σου τὰ αἰτήματα πρὸς τό συμφέρον πλήρωσον, χορηγῶν ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι τήν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας, καί ἐν τῷ μέλλοντι ζωὴν αἰώνιον χαριζόμενος.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνεῖ: Ὅτι ἀγαθός καί φιλόανθρωπος Θεός ὑπάρχεις, καί σοί τήν δόξαν ἀναπέμπομεν. τῷ Πατρὶ καί τῷ Υἱῷ καί τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καί ἀεί καί εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός: Ἀμήν.

Ψαλλομένου δέ ὑπὸ τῶν Ψαλτῶν τό Ἀναστάσιμον Ἀπολυτίκιον ὁ Ἱερεὺς λαμβάνει τό ἅγιον Εὐαγγέλιον καί τό δίδει εἰς τόν Διάκονον, ἐάν ὑπάρχει, καί διελθόντες κύκλῳ τῆς ἁγίας Τραπέζης ἐξέρχονται τῆς βορείου πύλης καί ποιοῦσι τήν μικράν εἴσοδον. Ἐλθόντες δέ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ κλίνουσιν ἀμφοτέρω τὰς κεφαλὰς, καί ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος πρᾶεῖα τῇ φωνῇ λέγει:

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ δέ Ἱερεὺς λέγει τήν εὐχὴν τῆς εἰσόδου: Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ καταστήσας ἐν οὐρανοῖς τάγματα καί στρατίας ἀγγέλων καί ἀρχαγγέλων, εἰς λειτουργίαν τῆς σῆς δόξης, ποιήσον σὺν τῇ εἰσόδῳ ἡμῶν, εἴσοδον ἁγίων ἀγγέλων γενέσθαι, συλλειτουργούντων ἡμῖν, καί συνδοξολογούντων τήν σὴν ἀγαθότητα.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνεῖ: Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καί προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καί τῷ Υἱῷ καί τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καί ἀεί καί εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός: Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς εὐλογῶν διὰ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ χειρὸς λέγει: Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος τῶν ἁγίων σου, πάντοτε, νῦν καί ἀεί καί εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός: Ἀμήν.

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος ὑψῶν τό ἅγιον Εὐαγγέλιον ἕως τοῦ

μετώπου του, καί ποιῶν τό σημεῖον τοῦ Σταυροῦ ἐκφωνεῖ μελωδικῶς: Σοφία. Ὁρδοί.

Εἶτα ψάλλουν τό σύνηδες Εἰσοδικόν: Δεῦτε προσκυνήσωμεν καί προσπέσωμεν Χριστῷ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλουῖα.

Εἶτα οἱ Χοροί ψάλλουν ἐναλλάξ τά Ἀπολυτίκια καί τό Κοντάκιον τῆς ἡμέρας, ὅπως ὀρίζει τό τυπικόν. Τελουμένου δέ καί Μνημοσύνου ψάλλεται καί τό ἐξῆς Κοντάκιον τῶν Κεκοιμημένων πρό τοῦ Κοντακίου.

Μνήσθητι, Κύριε, ὡς ἀγαθός τ.. δούλ.. σου καί ὅσα ἐν βίῳ ἡμαρτ.. συγχώρησον· οὐδεὶς γάρ ἀναμάρτητος, εἰ μή σύ ὁ δυνάμενος καί τοῖς μεταστᾶσι δοῦναι τήν ἀνάπαυσιν.

Πληρωθέντων δέ τῶν Τροπαρίων ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος λέγει: Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Ἱερεὺς ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέξης λέγει τήν εὐχὴν τοῦ Τρισαγίου: Ὁ Θεός ὁ ἅγιος, ὁ ἐν Ἁγίοις ἀναπαυόμενος, ὁ τρισαγίῳ φωνῆ ὑπὸ τῶν Σεραφίμ ἀνυμνούμενος, καί ὑπὸ τῶν Χερουβίμ δοξολογούμενος, καί ὑπὸ πάσης ἐπουρανίου δυνάμεως προσκυνούμενος· ὁ ἐκ τοῦ μή ὄντος εἰς τό εἶναι παραγαγὼν τά σύμπαντα· ὁ κτίσας τόν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα σὴν καί ὁμοίωσιν, καί παντί σου χαρίσματι κατακοσμήσας· ὁ διδούς αἰτοῦντι σοφίαν καί σύνεσιν, καί μὴ παρορῶν ἁμαρτάνοντα, ἀλλὰ θέμενος ἐπὶ σωτηρία μετάνοιαν· ὁ καταξιώσας ἡμᾶς, τοὺς ταπεινοὺς καί ἀναξίους δούλους σου, καί ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ στήναι κατενώπιον τῆς δόξης τοῦ ἁγίου σου θυσιαστηρίου, καί τήν ὀφει-

λομένην σοι προσκύνησιν καί δοξολογίαν προσάγειν· Αὐτός, Δέσποτα, πρόσδεξαι καί ἐκ στόματος ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τόν τρισάγιον ὕμνον, καί ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί σου. Συγχώρησον ἡμῖν πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καί ἀκούσιον· ἀγίασον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καί τὰ σώματα· καί δός ἡμῖν ἐν ὁσιότητι λατρεύειν σοι πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβεΐαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου, καί πάντων τῶν ἁγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως: Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεός ἡμῶν, καί σοί τήν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καί τῷ Υἱῷ καί τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καί ἀεί,

Ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος λέγει: Καί εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ Χορός: Ἀμήν.

Ψάλλεται δέ ὁ Τρισάγιος Ὑμνος ὑπὸ τῶν Χορῶν καί τῶν Ἱερέων. Ἐἶτα ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος ἐκφωνεῖ: Δύναμις.

Ἐἶτα ὁ Διάκονος λέγει πρὸς τόν Ἱερέα: Κέλευσον, Δέσποτα.

Ὁ Ἱερεὺς στρέφεται πρὸς τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν λέγων: Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Ὁ Διάκονος: Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ἄνω καθέδραν.

Ὁ Ἱερεὺς εὐλογῶν λέγει: Εὐλογημένος εἶ, ὁ ἐπὶ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ, πάντοτε, νῦν καί ἀεί καί εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Μετά δέ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Τρισαγίου ὕμνου, ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος, βλέπων πρὸς τόν λαόν, καί τοῦ Ἀναγνώστου εἰπόντος τό Προκείμενον τοῦ Ἀποστόλου, ἐκφωνεῖ: Πρόσχωμεν.

Ὁ Ἀναγνώστης λέγει τόν στίχον τοῦ προκειμένου:

Ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος: Σοφία.

Ὁ Ἀναγνώστης λέγει τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ ἀναγνώσματος:

Ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος: Πρόσχωμεν.

Πληρωθέντος δέ τοῦ Ἀποστολικοῦ ἀναγνώσματος, ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνεῖ ἐκ τῆς Ὡραίας Πύλης λέγων: Εἰρήνη σοι τῷ ἀναγινώσκοντι.

Ὁ Χορός: Ἀλληλουῖα· Ἀλληλουῖα· Ἀλληλουῖα·

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος λαβὼν τὸ θυμιατὸν μετὰ θυμιάματος, λέγει πρὸς τὸν Ἱερέα μυστικῶς: Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ θυμιάμα.

Ὁ Ἱερεὺς εὐλογῶν αὐτῷ λέγων πραεῖα τῇ φωνῇ: Εὐλογητός ὁ Θεός ἡμῶν, πάντοτε· νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Εἶτα ὁ Διάκονος (ἢ ὁ Ἱερεὺς) θυμιᾷ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, τὴν ἱεράν Πρόδεσιν καὶ ἐξερχόμενος ἐκ τῆς Ὡραίας Πύλης θυμιᾷ τὸν ἀρχιερατικὸν θρόνον, τὰς Δεσποτικὰς εἰκόνας καὶ τὸν λαόν, ἐπανελθὼν δέ ἐν τῷ ἁγίῳ Βήματι θυμιᾷ πάλιν τὴν ἁγίαν Τράπεζαν καὶ ὅλον τὸ Ἱερατεῖον, καὶ ἀποδέτει τὸ θυμιατὸν, εἶτα λέγει: Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἱερεὺς δέ, ἀναγινώσκει τὴν εὐχὴν τοῦ Εὐαγγελίου: Ἐλλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλάνθρωπε Δέσποτα, τὸ τῆς σῆς θεογνωσίας ἀκήρατον φῶς, καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν ὀφθαλμοὺς διάνοιξον εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν σου κηρυγμάτων κατανόησιν. Ἐνδὲς ἡμῖν καὶ τὸν τῶν μακαρίων σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα

τάς σαρκικός ἐπιθυμίας πάσας καταπατήσαντες, πνευματικήν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα τά πρός εὐαρέστησιν τήν σήν καί φρονοῦντες καί πράττοντες. Σύ γάρ εἶ ὁ φωτισμός τῶν ψυχῶν καί τῶν σωμάτων ἡμῶν, Χριστέ ὁ Θεός, καί σοί τήν δόξαν ἀναπέμπομεν, σύν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρί καί τῷ παναγίῳ καί ἀγαθῷ, καί ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καί ἀεί καί εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός: Ἄμην.

Ὁ Ἱερεύς: Σοφία. Ὁρθοί. Ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.

Εὐλογῶν δέ τόν λαόν λέγει τό: Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός: Καί τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Ἱερεύς ἢ ὁ Διάκονος: Ἐκ τοῦ κατά *(δεῖνα)* ἁγίου Εὐαγγελίου τό ἀνάγνωσμα.

Ὁ Ἱερεύς: Πρόσχωμεν.

Εἶτα μετά τήν ἀνάγνωσιν τοῦ Εὐαγγελικοῦ ἀναγνώσματος ὁ Ἱερεύς εὐλογῶν τόν Διάκονον λέγει: Εἰρήνη σοί τῷ εὐαγγελισαμένῳ καί παντί τῷ λαῷ.

Ὁ Χορός: Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι.

Ὁ Ἱερεύς ἢ ὁ Διάκονος λέγει τήν μεγάλην ἐκτενῆ: Εἴπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καί ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν εἴπωμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε, ἐλέησον.

Κύριε παντοκράτορ, ὁ Θεός τῶν πατέρων ἡμῶν, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καί ἐλέησον.

Ὁ Χορός: Κύριε, ἐλέησον.

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός κατά τό μέγα ἔλεός σου, δεόμεδά σου, ἐπάκουσον καί ἐλέησον.

Ὁ Χορός: Κύριε, ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπέρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), καί πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ὁ Χορός: Κύριε, ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπέρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, υγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως καί ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, πάντων τῶν εὐσεβῶν καί ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, τῶν κατοικούντων καί παρεπιδημούντων ἐν τῇ πόλει καί ἔνορία ταύτῃ, τῶν ἔνοριτῶν, ἐπιτρόπων, συνδρομητῶν καί ἀφιερωτῶν τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας ταύτης.

Ὁ Χορός: Κύριε, ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπέρ τῶν καρποφορούντων καί καλλιεργούντων ἐν τῷ ἁγίῳ καί πανσέπτῳ Ναῶ τούτῳ, κοπιόντων, ψαλλόντων, καί ὑπέρ τοῦ περιεστῶτος λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τό παρά σοῦ μέγα καί πλούσιον ἔλεος.

Ὁ Χορός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν τῆς ἐκτενοῦς ἱκεσίας: Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν, τὴν ἐκτενῆ ταύτην ἱκεσίαν πρόσδεξαι παρά τῶν σῶν δούλων, καί ἐλέησον ἡμᾶς κατά τό πλῆθος τοῦ ἐλέους σου· καί τοὺς οἰκτιρμούς σου κατάπεμψον ἐφ' ἡμᾶς, καί ἐπὶ πάντα τόν λαόν σου, τόν ἀπεκδεχόμενον τό παρά σοῦ μέγα καί πλούσιον ἔλεος.

Ὁ Ἱερεὺς, ἐκφώνως: Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεός ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός: Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος τὰ κατηχούμενα: Εὐξασθε, οἱ κατηχούμενοι, τῷ Κυρίῳ.

Ὁ Χορός: Κύριε, ἐλέησον.

Οἱ πιστοί, ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε, ἐλέησον.

Ἵνα ὁ Κύριος αὐτοὺς ἐλεήσῃ.

Ὁ Χορός: Κύριε, ἐλέησον.

Κατηχήσῃ αὐτοὺς τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.

Ὁ Χορός: Κύριε, ἐλέησον.

Ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς τό εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης.

Ὁ Χορός: Κύριε, ἐλέησον.

Ἐνώσῃ αὐτοὺς τῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ.

Ὁ Χορός: Κύριε, ἐλέησον.

Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ καὶ διαφύλαξον αὐτοὺς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Ὁ Χορός: Κύριε, ἐλέησον.

Οἱ κατηχούμενοι, τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνετε.

Ὁ Χορός: Σοί, Κύριε.

Τῶν Κατηχουμένων ἀποπερατωθέντων ὑπὸ τοῦ Διακόνου ὁ Ἱερεὺς διαβάξει τὴν εὐχὴν ὑπὲρ τῶν Κατηχουμένων: Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν οὐρανοῖς κατοικῶν, καὶ ἐπιβλέπων ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα σου, ἐπίβλεψον ἐπὶ τοὺς δούλους σου τοὺς κατηχουμένους, τοὺς ὑποκεκλικότας τοὺς ἑαυτῶν αὐχένας ἐνώπιόν σου, καὶ δός αὐτοῖς τὸν ἐλαφρόν ζυγόν σου· ποιήσον αὐτούς μέλη τίμια τῆς ἁγίας σου Ἐκκλησίας, καὶ καταξίωσον αὐτούς τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας, εἰς ἐπίγνωσιν σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως: Ἵνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι τό πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός: Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος συνεχίζων: Ὅσοι κατηχούμενοι, προέλθετε· οἱ κατηχούμενοι, προέλθετε. Ὅσοι κατηχούμενοι, προέλθετε· μὴ τις τῶν κατηχουμένων. Ὅσοι πιστοί, ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι. Σοφία.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς, λέγει τὴν εὐχὴν ὑπὲρ τῶν Πιστῶν.

ΕΥΧΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΝ Α΄

Σύ, Κύριε, κατέδειξας ἡμῖν τό μέγα τοῦτο τῆς σωτηρίας μυστήριον· σύ κατηξίωσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δούλους σου, γενέσθαι λειτουργοὺς τοῦ ἁγίου σου θυσιαστηρίου· σύ ἰκάνωσον ἡμᾶς, τῇ δυνάμει τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, εἰς

τήν διακονίαν ταύτην· ἵνα, ἀκατακρίτως στάντες ἐνώπιον τῆς ἁγίας δόξης σου, προσάγωμέν σοι θυσίαν αἰνέσεως· σύ γάρ εἶ ὁ ἐνεργῶν τά πάντα ἐν πᾶσι. Δός, Κύριε, καί ὑπέρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων, καί τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων, δεκτὴν γενέσθαι τὴν θυσίαν ἡμῶν, καί εὐπρόσδεκτον ἐνώπιόν σου.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως: Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα τιμὴ, καί προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καί τῷ Υἱῷ, καί τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καί αἰεὶ, καί εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος: Ἔτι καί ἔτι, ἐν εἰρήνῃ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε, ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καί διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Ὁ Χορός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος: Σοφία.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν δευτέραν εὐχὴν ὑπέρ τῶν Πιστῶν.

ΕΥΧΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΝ Β΄

Ὁ Θεός, ὁ ἐπισκεψάμενος ἐν ἐλέει καί οἰκτιρμοῖς τὴν ταπεινῶσιν ἡμῶν· ὁ στήσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινούς, καί ἁμαρτωλούς, καί ἀναξίους δούλους σου, κατενώπιον τῆς ἁγίας δόξης σου, λειτουργεῖν τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ· σύ, ἐνίσχυσον ἡμᾶς, τῇ δυνάμει τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, εἰς τὴν διακονίαν ταύτην καὶ δός ἡμῖν λόγον ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματος ἡμῶν, εἰς τὸ ἐπικαλεῖσθαι τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος ἐπὶ τῶν μελλόντων προτίθεσθαι δώρων.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως: Ὅπως ὑπὸ τοῦ κράτους σου πάντοτε φυ-

λαττόμενοι, σοί δόξαν ἀναπέμπωμεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ Χορός: Ἀμήν.

Εἶτα δέ ὁ Χορός ἄρχεται ψάλλειν τὸν Χερουβικὸν ὕμνον. Ὁ δέ Ἱερεὺς κλινόμενος ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης διαβάξει καὶ μετὰ πάσης εὐλαβείας τὴν εὐχὴν ἀδομένου τοῦ Χερουβικοῦ: Οὐδεὶς ἄξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς προσέρχεσθαι ἢ προσεγγίζειν ἢ λειτουργεῖν σοι, βασιλεῦ τῆς δόξης. Τό γάρ διακονεῖν σοι μέγα καὶ φοβερόν, καὶ αὐταῖς ταῖς ἐπουρανίαις Δυνάμεσιν. Ἄλλ' ὅμως, διὰ τὴν ἄφατον καὶ ἀμέτρητόν σου φιλάνθρωπίαν, ἀτρέπτως καὶ ἀναλλοίωτως γέγονας ἄνθρωπος καὶ ἀρχιερεὺς ἡμῶν ἐχρημάτισας, καὶ τῆς λειτουργικῆς ταύτης καὶ ἀναιμάκτου θυσίας τὴν ἱερουργίαν παρέδωκας ἡμῖν, ὡς δεσπότης τῶν ἀπάντων. Σὺ γάρ μόνος, Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν, δεσπόζεις τῶν ἐπουρανίων καὶ τῶν ἐπιγείων, ὁ ἐπὶ θρόνου χερουβικοῦ ἐποχούμενος, ὁ τῶν Σεραφίμ Κύριος, καὶ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ μόνος ἅγιος, καὶ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος. Σέ τοίνυν δυσωπῶ τὸν μόνον ἀγαθόν καὶ εὐήκοον· ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ τὸν ἁμαρτωλόν καὶ ἀχρεῖον δοῦλόν σου, καὶ καθάρισόν μου τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν ἀπό συνειδήσεως πονηρᾶς· καὶ ἰκάνωσόν με τῇ δυνάμει τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, ἐνδεδυμένον τὴν τῆς ἱερατείας χάριν, παραστῆναι τῇ ἀγία σου ταύτῃ τραπέζῃ καὶ ἱερουργῆσαι τό ἅγιον καὶ ἄχραντόν σου σῶμα καὶ τό τίμιον αἷμα. Σοὶ γάρ προσέρχομαι, κλίνας τὸν ἑμαυτοῦ αὐχένα, καὶ δέομαί σου· Μὴ ἀποστρέψῃς τό πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, μηδέ ἀποδοκιμάσῃς με ἐκ παίδων σου, ἀλλ' ἀξιώσον προσενεχθῆναί σοι ὑπ' ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου σου τά δῶρα ταῦτα. Σὺ γάρ εἶ ὁ προσφέρων καὶ

προσφερόμενος, καί προσδεχόμενος, καί διαδιδόμενος, Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν, καί σοί τήν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρί καί τῷ παναγίῳ καί ἀγαθῷ καί ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καί ἀεί καί εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἄμην.

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς λέγει: Οἱ τὰ Χερουβὶμ μυστικῶς εἰκονίζοντες, καί τῇ ζωοποιῷ Τριάδι τόν τρισάγιον ὕμνον προσάδοντες, πᾶσαν τήν βιοτικήν ἀποδώμεθα μέριμνα.

Ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος συμπληρῶν: Ὡς τόν βασιλέα τῶν ὅλων ὑποδεξόμενοι, ταῖς ἀγγελικαῖς ἀοράτως δορυφορούμενον τάξεσιν. Ἀλληλούϊα, Ἀλληλούϊα, Ἀλληλούϊα.

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς λαβὼν τό θυμιατόν καί, ἀφοῦ εὐλογήσῃ τό θυμίαμα, θυμιᾷ κύκλωθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης, ἐξερχόμενος εἰς τήν Ὡραίαν Πύλην θυμιᾷ τόν ἀρχιερατικόν θρόνον, τάς Δεσποτικάς εἰκόνας, καί τόν λαόν, λέγων δέ τόν Ν΄Ψαλμόν. Εἰσελθὼν δέ πάλιν εἰς τό Ἅγιον Βῆμα θυμιᾷ καί πάλιν τήν Ἁγίαν Τράπεζαν, τήν Ἁγίαν Πρόδεσιν καί ὅλον τό ἱερατεῖον. Καί προσκυνοῦντες ἀμφοτέροι ἐκ γ΄. τήν Ἁγίαν Τράπεζαν ἀσπάζονται τό Ἅγιον Ἀντιμήνσιον, στρέφοντες πρὸς τόν λαόν καί κλίναντες τήν κεφαλὴν των ἀπέρχονται εἰς τήν ἁγίαν Πρόδεσιν. Ἐξερχόμενοι δέ τῆς βορείας πύλης ποιοῦσι τήν μεγάλην εἴσοδον, καί ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος λέγει: Πάντων ὑμῶν, μνησθεὶς Κύριος ὁ Θεός ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν καί ἀεί καί εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός: Ἄμην.

Ὅταν δέ ἔλθουν εἰς τήν Ὡραίαν Πύλην, ὁ Διάκονος εἰσέρχεται εἰς τόν Ἱερόν Βῆμα. Ὁ δέ Ἱερεὺς στάς εἰς τήν Ὡραίαν Πύλην, κρατῶντας τό ἅγιον Ποτήριον, καί βλέποντας πρὸς τόν λαόν μνημονεύει ὡς ἔχει ἐπικρατήσῃ κατὰ συνήθειαν: Τοῦ Ἀρχιεπισκόπου

ἡμῶν (τοῦ δεῖνος) καί πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος. Τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Ἔθνους καί πάσης Ἀρχῆς καί Ἐξουσίας ἐν αὐτῷ. Τοῦ κατά ξηράν, θάλασσαν καί ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν Στρατοῦ. Τῶν κατοικούντων καί παρεπιδημούντων ἐν τῇ πόλει καί ἐνορία ταύτη. Τῶν ἐνοριτῶν, Ἐπιτρόπων, συνδρομητῶν καί ἀφιερῶν τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τούτου καί πάντων ἡμῶν τῶν προσελθόντων εἰς τὴν θείαν μυσταγωγίαν ταύτην.

Τῶν μακαρίων καί ἀοιδίμων κτιτόρων, ἀνακαινιστῶν καί ἀφιερῶν τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τούτου, τῶν ὑπὲρ πίστεως καί πατρίδος ἀγωνισαμένων καί πεσόντων καί πάντων τῶν ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως, ζωῆς αἰωνίου, κεκοιμημένων πατέρων καί ἀδελφῶν ἡμῶν, μνησθεῖη Κύριος ὁ Θεός ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε· νῦν καί ἀεὶ καί εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός: Ἀμήν.

Εἶπα ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος, λέγει τά πληρωτικά: Πληρώσωμεν τὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ Χορός μεθ' ἐκάστην Αἴτησιν λέγει: Κύριε, ἐλέησον.

Ἐπὲρ τῶν προτεθέντων, τιμίων Δώρων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου καί τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας καί φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καί ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καί διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καί ἀναμάρτητον, παρά τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ Χορός μεθ' ἐκάστην Αἴτησιν: Παράσχου, Κύριε.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστόν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καί τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρά τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καί ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καί τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν, παρά τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τά καλά καί συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καί εἰρήνην τῷ κόσμῳ παρά τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τόν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἐν εἰρήνῃ καί μετανοίᾳ ἐκτελέσαι, παρά τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τά τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καί καλήν ἀπολογία τήν ἐπί τοῦ φοβεροῦ θήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καί ἀειπαρθένου Μαρίας, μετά πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτούς καί ἀλλήλους καί πᾶσαν τήν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραδώμεθα.

Ὁ Χορός: Σοί, Κύριε.

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς διαβάζει τὴν εὐχὴν τῆς προσκομιδῆς: Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ κτίσας ἡμᾶς καί ἀγαθὸν εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, ὁ ὑποδείξας ἡμῖν ὁδὸς εἰς σωτηρίαν, ὁ χαρισάμενος ἡμῖν οὐρανίων μυστηρίων ἀποκάλυψιν· σύ εἶ ὁ θέμενος ἡμᾶς εἰς τὴν διακονίαν ταύτην ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματός σου τοῦ Ἁγίου. Εὐδόκησον, δὴ, Κύριε, τοῦ γενέσθαι ἡμᾶς διακόνους τῆς καινῆς σου Διαθήκης, λειτουργοὺς τῶν ἁγίων σου μυστηρίων· πρόσδεξαι ἡμᾶς προσεγγίζοντας τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ, κα-

τά τό πλήθος τοῦ ἐλέους σου· ἵνα γενώμεθα ἄξιοι τοῦ προσφέρειν σοι τήν λογικήν ταύτην καί ἀναίμακτον θυσίαν, ὑπέρ τῶν ἡμετέρων ἀμαρτημάτων, καί τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων· ἦν προσδεξάμενος εἰς τό ἅγιον, καί ὑπερουράνιον, καί νοερόν σου θυσιαστήριον εἰς ὄσμην εὐωδίας, ἀντικατάπεμψον ἡμῖν τήν χάριν τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος. Ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς, ὁ Θεός, καί ἔπιδε ἐπί τήν λατρείαν ἡμῶν ταύτην, καί πρόσδεξαι αὐτήν, ὡς προσεδέξω Ἄβελ τά δῶρα, Νῶε τάς θυσίας, Ἀβραάμ τάς ὀλοκαρπώσεις, Μωσέως καί Ἀαρών τάς ἱερωσύνας, Σαμουήλ τάς εἰρηνικάς. Ὡς προσεδέξω ἐκ τῶν ἁγίων σου Ἀποστόλων τήν ἀληθινήν ταύτην λατρείαν, οὕτω καί ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν πρόσδεξαι τά Δῶρα ταῦτα, ἐν τῇ χρηστότητί σου, Κύριε· ἵνα, καταξιωθέντες λειτουργεῖν ἀμέμπτως τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ, εὖρωμεν τόν μισθόν τῶν πιστῶν καί φρονίμων οἰκονόμων, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ φοβερᾷ τῆς ἀνταποδόσεώς σου τῆς δικαίας.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως: Διά τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητός εἶ, σύν τῷ παναγίῳ καί ἀγαθῷ καί ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καί αἰεὶ καί εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός: Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς εὐλογῶν τόν λαόν λέγει: Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός: Καί τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος: Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολογήσωμεν.

Ὁ Χορός: Πατέρα, Υἱόν καί Ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμοούσιον καί ἀχώριστον.

Ὁ Ἱερεὺς προσκυνεῖ τρίς, ἀσπάζεται δέ τὰ Ἅγια καὶ λέγει: Ἄγαπήσω σε, Κύριε, ἡ ἰσχύς μου, Κύριος στερέωμά μου, καὶ καταφυγή μου, καὶ ρύστης μου.

Ἐάν δέ τελεῖται συλλείτουργον, γίνεται μεταξύ τῶν Ἱερέων ὁ ἀσπασμός.

Ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος: Τὰς θύρας, τὰς θύρας· ἐν σοφίᾳ πρόσχωμεν.

Ὁ Ἱερεὺς ἄρας τὸν Ἀέρα καὶ ὑψῶν ἀνασεῖει αὐτὸν ἀνοικτὸν ἐπάνω τῶν τιμίων Δώρων· εἶτα, διπλώνει αὐτὸν καὶ ἀσπασάμενος θέτει αὐτὸν μετὰ τῶν ἄλλων καλυμμάτων.

Ὁ Λαὸς λέγει: Πιστεύω εἰς ἕναν Θεόν, Πατέρα Παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὄρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων. Καὶ εἰς ἕνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων· φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρί, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο· τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντα ἐκ πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα· σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα καὶ ταφέντα· καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς γραφάς· καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ καθεζόμενον ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρὸς· καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος. Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ κύριον καὶ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν. Εἰς μίαν, ἁγίαν, καθολικὴν

καὶ ἀποστολικὴν ἐκκλησίαν. Ὁμολογῶ ἕν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν· προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος: Στῶμεν καλῶς· στῶμεν μετὰ φόβου· πρόσχωμεν τὴν ἁγίαν ἀναφορὰν ἐν εἰρήνῃ προσφέρειν.

Ὁ Χορός: Ὑμεῖς εἰρήνης, δυσίαν αἰνέσεως.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνεῖ: Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ὁ Χορός: Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Υψῶν δέ τας χεῖρας ὁ Ἱερεὺς λέγει: Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας.

Ὁ Χορός: Ἐχομεν πρὸς τὸν Κύριον.

Εἶτα ὑποκλίνεται καὶ λέγει: Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ Χορός: Ἄξιον, καὶ δίκαιον.

Εἶτα, ὁ Ἱερεὺς ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης διαβάσει τὴν εὐχὴν τῆς Ἀναφορᾶς: Ὁ ὢν, Δέσποτα, Κύριε, Θεέ, Πάτερ, παντοκράτωρ, προσκυνητέ, ἄξιον ὡς ἀληθῶς, καὶ δίκαιον καὶ πρέπον τῇ μεγαλοπρεπείᾳ τῆς ἀγιωσύνης σου, σέ αἰνεῖν, σέ ὑμνεῖν, σέ εὐλογεῖν, σέ προσκυνεῖν, σοὶ εὐχαριστεῖν, σέ δοξάζειν τὸν μόνον ὄντως ὄντα Θεόν· καὶ σοὶ προσφέρειν ἐν καρδίᾳ συντετριμμένη, καὶ πνεύματι ταπεινώσεως τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν ἡμῶν· ὅτι σύ εἶ ὁ χαρισάμενος ἡμῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας. Καὶ τίς ἰκανὸς λαλῆσαι τὰς δυναστείας σου; ἀκουστάς ποιῆσαι πάσας τὰς αἰνέσεις σου; ἢ διηγῆσασθαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου ἐν παντί καιρῷ; Δέσποτα τῶν ἀπάντων, Κύριε οὐρανοῦ καὶ

γῆς, καί πάσης κτίσεως, ὀρωμένης τε καί οὐχ ὀρωμένης, ὁ καθήμενος ἐπὶ θρόνου δόξης, καί ἐπιβλέπων ἀβύσσους, ἄναρχε, ἀόρατε, ἀκατάληπτε, ἀπερίγραπτε, ἀναλλοίωτε, ὁ Πατήρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ μεγάλου Θεοῦ καί Σωτῆρος, τῆς ἐλπίδος ἡμῶν· ὅς ἐστιν εἰκὼν τῆς σῆς ἀγαθότητος, σφραγὶς ἰσότυπος, ἐν ἑαυτῷ δεικνύς Σέ τόν Πατέρα, Λόγος ζῶν, Θεός, ἀληθινός, ἡ πρό αἰώνων σοφία, ζωή, ἀγιασμός, δύναμις, τό φῶς τό ἀληθινόν· παρ' οὗ τό Πνεῦμα τό Ἅγιον ἐξεφάνη, τό τῆς ἀληθείας Πνεῦμα, τό τῆς υἰοθεσίας χάρισμα, ὁ ἀρραβὼν τῆς μελλούσης κληρονομίας, ἡ ἀπαρχή τῶν αἰώνιων ἀγαθῶν, ἡ ζωοποιός δύναμις, ἡ πηγὴ τοῦ ἀγιασμοῦ· παρ' οὗ πᾶσα κτίσις λογική τε καί νοερά, δυναμουμένη, σοί λατρεύει, καί σοί τήν αἰδίον ἀναπέμπει δοξολογίαν, ὅτι τά σύμπαντα δοῦλα σά. Σέ γάρ αἰνοῦσιν Ἅγγελοι, Ἀρχάγγελοι, Θρόνοι, Κυριότητες, Ἀρχαί, Ἐξουσίαι, Δυνάμεις, καί τά πολυόμματα Χερουβίμ. Σοί παρίστανται κύκλῳ τά Σεραφίμ, ἕξ πτέρυγες τῷ ἐνί, καί ἕξ πτέρυγες τῷ ἐνί· καί ταῖς μέν δυσί κατακαλύπτουσι τά πρόσωπα ἑαυτῶν, ταῖς δέ δυσί τούς πόδας· καί ταῖς δυσί πετόμενα, κέκραγεν ἕτερον πρὸς τό ἕτερον, ἀκαταπαύστοις στόμασιν, ἀσιγήτοις δοξολογίαις,

Ἐκφώνως: Τόν ἐπινίκιον ὕμνον ᾄδοντα, βοῶντα, κέκραγότα, καί λέγοντα·

Ὁ Χορός: Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος, Κύριος Σαβαώθ· πλήρης ὁ οὐρανός καί ἡ γῆ τῆς δόξης σου. Ὡσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Ὡσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις.

Ὁ Ἱερεὺς κλινόμενος λέγει τήν εὐχὴν: Μετά τούτων τῶν μακαρίων Δυνάμεων, Δέσποτα φιλόανθρωπε, καί ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοί

βοῶμεν καὶ λέγομεν· Ὁ Ἅγιος εἶ, ὡς ἀληθῶς, καὶ πανάγιος, καὶ οὐκ ἔστι μέτρον τῇ μεγαλοπρεπείᾳ τῆς ἀγιωσύνης σου, καὶ ὅσιος ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, ὅτι ἐν δικαιοσύνῃ καὶ κρίσει ἀληθινῇ πάντα ἐπήγαγες ἡμῖν· πλάσας γάρ τόν ἄνθρωπον, χοῦν λαβὼν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ εἰκόνι τῇ σῆι ὁ Θεός, τιμήσας, τέθεικας αὐτόν ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς τρυφῆς, ἀθανασίαν ζωῆς, καὶ ἀπόλαυσιν αἰωνίων ἀγαθῶν, ἐν τῇ τηρήσει τῶν ἐντολῶν σου, ἐπαγγειλάμενος αὐτῷ· ἀλλὰ παρακούσαντα σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, τοῦ κτίσαντος αὐτόν, καὶ τῇ ἀπάτῃ τοῦ ὄφεως ὑπαχθέντα, νεκρωθέντα τε τοῖς οἰκείοις αὐτοῦ παραπτώμασιν, ἐξώρισας αὐτόν ἐν τῇ δικαιοκρίσει σου, ὁ Θεός, ἐκ τοῦ παραδείσου εἰς τόν κόσμον τοῦτον, καὶ ἀπέστρεψας εἰς τὴν γῆν, ἐξ ἧς ἐλήφθη, οἰκονομῶν αὐτῷ τὴν ἐκ παλιγγενεσίας σωτηρίαν, τὴν ἐν αὐτῷ τῷ Χριστῷ σου. Οὐ γάρ ἀπεστράφης τό πλάσμα σου εἰς τέλος, ὃ ἐποίησας, ἀγαθῆ, οὐδέ ἐπελάθου ἔργου χειρῶν σου, ἀλλ' ἐπεσκέψω πολυτρόπως, διὰ σπλάγχνα ἐλέους σου. Προφήτας ἐξαπέστειλας· ἐποίησας δυνάμεις διὰ τῶν ἀγίων σου, τῶν καθ' ἐκάστην γενεάν εὐαρεστησάντων σοι· ἐλάλησας ἡμῖν διὰ στόματος τῶν δούλων σου τῶν προφητῶν, προκαταγγέλλων ἡμῖν τὴν μέλλουσαν ἔσεσθαι σωτηρίαν· νόμον ἔδωκας εἰς βοήθειαν· Ἀγγέλους ἐπέστεισας φύλακας. Ὅτε δέ ἦλθε τό πλήρωμα τῶν καιρῶν, ἐλάλησας ἡμῖν ἐν αὐτῷ τῷ Υἱῷ σου, δι' οὗ καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησας· ὅς, ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης σου, καὶ χαρακτήρ τῆς ὑποστάσεώς σου, φέρων τε τά πάντα τῷ ρήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, οὐχ ἄρπαγμόν ἠγήσατο, τό εἶναι ἴσα σοὶ τῷ Θεῷ καὶ Πατρί· ἀλλά, Θεός ὢν προαιώνιος, ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη· καὶ ἐκ Παρθένου ἀγίας σαρκωθεὶς, ἐκένωσεν ἑαυτόν, μορφὴν δούλου λαβὼν, σύμμορφος γενόμενος τῷ σώματι τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, ἵνα ἡμᾶς συμμόρφους ποιήσῃ τῆς

εικόνας τῆς δόξης αὐτοῦ. Ἐπειδὴ γάρ δι' ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, ἠυδόκησεν ὁ μονογενὴς σου Υἱός, ὁ ὢν ἐν τοῖς κόλποις σου τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, γενόμενος ἐκ γυναικός, τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, γενόμενος ὑπὸ νόμον, κατακρῖναι τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί αὐτοῦ, ἵνα οἱ ἐν τῷ Ἀδάμ ἀποθνήσκοντες, ζωοποιηθῶσιν ἐν αὐτῷ τῷ Χριστῷ σου· καὶ ἐμπολιτευσάμενος τῷ κόσμῳ τούτῳ, δούς προστάγματα σωτηρίας, ἀποστήσας ἡμᾶς τῆς πλάνης τῶν εἰδώλων, προσήγαγε τῇ ἐπιγνώσει σου τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, κτησάμενος ἡμᾶς ἐαυτῷ λαὸν περιούσιον, βασιλείιον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον· καὶ καθάρισας ἐν ὕδατι, καὶ ἀγιάσας τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ, ἔδωκεν ἐαυτὸν ἀντάλλαγμα τῷ θανάτῳ, ἐν ᾧ κατειχόμεθα, πεπραμένοι ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν· καὶ κατελθὼν διὰ τοῦ σταυροῦ εἰς τὸν ἄδην, ἵνα πληρώσῃ ἑαυτοῦ τὰ πάντα, ἔλυσε τὰς ὀδύνας τοῦ θανάτου· καὶ ἀναστάς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ ὁδοποιήσας πάσῃ σαρκί τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν, καθότι οὐκ ἦν δυνατόν κρατεῖσθαι ὑπὸ τῆς φθορᾶς τὸν ἀρχηγόν τῆς ζωῆς, ἐγένετο ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα ἢ αὐτός τὰ πάντα ἐν πᾶσι πρωτεύων· καὶ ἀνελθὼν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης σου ἐν ὑψηλοῖς· ὅς καὶ ἤξει, ἀποδοῦναι ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Κατέλιπε δὲ ἡμῖν ὑπομνήματα τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ πάθους ταῦτα, ἃ προτεδείκαμεν ἐνώπιόν σου, κατὰ τὰς αὐτοῦ ἐντολάς. Μέλλον γάρ ἐξιέναι ἐπὶ τὸν ἐκούσιον, καὶ ἀοίδιμον, καὶ ζωοποιόν αὐτοῦ θάνατον, τῇ νυκτί, ἢ παρεδίδου ἑαυτὸν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς, λαβὼν ἄρτον ἐπὶ τῶν ἁγίων αὐτοῦ καὶ ἀχράντων χειρῶν, καὶ ἀναδείξας σοὶ τῷ Θεῷ καὶ Πατρί, εὐχαριστήσας, εὐλογήσας, ἀγιάσας, κλάσας,

*Ὁ Ἱερεὺς μετὰ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ χειρός δεικνύων τὸ ἅγιον Ἄρτον
Θεία Λειτουργία τοῦ Βασιλείου τοῦ Μεγάλου*

ἔκφωνεῖ: Ὑἔδωκε τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καί ἀποστόλοις, εἰπών· Λάβετε, φάγετε· τοῦτό μου ἔστι τό σῶμα, τό ὑπέρ ὑμῶν κλώμενον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ Χορός: ὙἈμήν.

Ὁ Ἱερεὺς: ὙΟμοίως καί τό Ποτήριον ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου λαβών, κεράσας, εὐχαριστήσας, εὐλογήσας, ἁγιάσας.

Δεικνύων δέ τό ἅγιον Ποτήριον ὁ Ἱερεὺς ἔκφωνεῖ: Ὑἔδωκε τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καί ἀποστόλοις, εἰπών· Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτό ἔστι τό αἷμά μου, τό τῆς καινῆς Διαθήκης, τό ὑπέρ ὑμῶν καί πολλῶν ἐκχυνόμενον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ Χορός: ὙἈμήν.

Ὁ Ἱερεὺς κλινόμενος πάλιν λέγει τήν εὐχὴν: Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τήν ἐμήν ἀνάμνησιν· ὁσάκις γάρ ἂν ἐσθίητε τόν ἄρτον τοῦτον, καί τό ποτήριον τοῦτο πίνητε, τόν ἐμόν θάνατον καταγγέλλετε, τήν ἐμήν ἀνάστασιν ὁμολογεῖτε. Μεμνημένοι οὖν, Δέσποτα, καί ἡμεῖς τῶν σωτηρίων αὐτοῦ παθημάτων, τοῦ ζωοποιῦ σταυροῦ, τῆς τριημέρου ταφῆς, τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως, τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀνόδου, τῆς ἐκ δεξιῶν σοῦ τοῦ Θεοῦ καί Πατρός καθέδρας, καί τῆς ἐνδόξου καί φοβεραῆς δευτέρας αὐτοῦ παρουσίας·

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος ἔχων σταυρωμένας τάς χεῖρας καί κρατῶν διά τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ χειρός τό ἅγιον Δισκάριον καί διά τῆς ἀριστεραῆς αὐτοῦ χειρός τό ἅγιον Ποτήριον ὑψώνει αὐτά καί ἔκφωνεῖ λέγων: Τά σά ἐκ τῶν σῶν, σοί προσφέρομεν κατά πάντα, καί διά πάντα.

Ὁ Χορός: Σέ ὑμνοῦμεν, σέ εὐλογοῦμεν, σοί εὐχαριστοῦμεν,

Κύριε, καί δεόμεθά σου, ὁ Θεός ἡμῶν.

Ὁ Ἱερεὺς κλίνει τὴν κεφαλὴν μετὰ πάσης κατανύξεως λέγει: Διὰ τοῦτο, Δέσποτα πανάγιε, καί ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ καί ἀνάξιοι δοῦλοί σου, οἱ καταξιοθέντες λειτουργεῖν τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ, οὐ διὰ τὰς δικαιοσύνας ἡμῶν, οὐ γὰρ ἐποιήσαμεν τι ἀγαθόν ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλὰ διὰ τὰ ἔλεή σου, καί τοὺς οἰκτιρισμούς σου, οὓς ἐξέχεας πλουσίως ἐφ' ἡμᾶς, θαρροῦντες προσεγγίζομεν τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ· καί προθέντες τὰ ἀντίτυπα τοῦ ἁγίου σώματος καί αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου, σοῦ δεόμεθα, καί σέ παρακαλοῦμεν, ἅγιε ἁγίων, εὐδοκίᾳ τῆς σῆς ἀγαθότητος, ἐλθεῖν τό Πνεῦμά σου τό Ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς, καί ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα, καί εὐλογῆσαι αὐτά, καί ἀγιάσαι, καί ἀναδεῖξαι·

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς καί ὁ Διάκονος προσκυνοῦσι τρίς ἕκαστος, ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης λέγοντες: Ὁ Θεός ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καί ἐλέησόν με.

Εἶτα, ὁ Διάκονος λέγει: Εὐλόγησον, Δέσποτα, τόν ἅγιον Ἄρτον.

Ὁ Ἱερεὺς εὐλογῶν τόν ἅγιον Ἄρτον καί ποιῶν τό σημεῖον τοῦ Σταυροῦ ἐπάνω αὐτοῦ λέγει: Τόν μὲν ἄρτον τοῦτον, αὐτό τό τίμιον σῶμα τοῦ Κυρίου, καί Θεοῦ, καί Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος ἢ ὁ Χορός: Ἀμήν.

Εἶτα, ὁ Διάκονος λέγει: Εὐλόγησον, Δέσποτα, τό ἅγιον Ποτήριον.

Ὁ Ἱερεὺς εὐλογεῖ τό ἅγιον Ποτήριον, καί λέγει: Τό δέ ποτήριον τοῦτο, αὐτό τό τίμιον αἷμα τοῦ Κυρίου, καί Θεοῦ, καί Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος ἢ ὁ Χορός: ᾠδή.

Εἶτα, ὁ Διάκονος λέγει: Εὐλόγησον, Δέσποτα, ἀμφοτέρω τὰ Ἅγια.

Ὁ Ἱερεὺς, εὐλογεῖ τὸν ἅγιον Ἄρτον καὶ τὸ ἅγιον Ποτήριον μαζί σταυροειδῶς λέγων: Τὸ ἐκχυθὲν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας.

Ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος ἢ ὁ Χορός: ᾠδή· ᾠδή· ᾠδή.

Ὁ Ἱερεὺς ὑποκλινόμενος λέγει τὴν εὐχὴν: Ἡμεῖς δὲ πάντας, τοὺς ἐκ τοῦ ἑνός ἄρτου καὶ τοῦ ποτηρίου μετέχοντας, ἐνώσεις ἀλλήλοις εἰς ἑνὸς Πνεύματος Ἁγίου κοινωνίαν, καὶ μηδένα ἡμῶν εἰς κρῖμα, ἢ εἰς κατάκριμα ποιήσεις μετασχεῖν τοῦ ἁγίου σώματος, καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου· ἀλλ' ἵνα εὖρωμεν ἔλεον καὶ χάριν μετὰ πάντων τῶν ἁγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνος σοι εὐαρεστησάντων, Προπατόρων, Πατέρων, Πατριαρχῶν, Προφητῶν, Ἀποστόλων, Κηρύκων, Εὐαγγελιστῶν, Μαρτύρων, Ὁμολογητῶν, Διδασκάλων, καὶ παντός πνεύματος δικαίου ἐν πίστει τετελειωμένου.

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς θυμιᾷ τρίς τὰ Ἅγια καὶ ἐκφωνεῖ: Ἐξαίρετως τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

Ὁ Διάκονος θυμιάσας τὴν ἁγίαν Τράπεζαν κύκλῳ μνημονεύει τὰ Δίπτυχα ὧν βούλεται ζώντων καὶ τεθνεώτων.

Ὁ Χορός ψάλλει τό: Ἐπὶ σοὶ χαίρει, Κεχαριτωμένη, πᾶσα ἡ κτίσις· Ἀγγέλων τὸ σύστημα καὶ ἀνθρώπων τὸ γένος, ἡγιασμένε ναὲ καὶ παράδεισε λογικέ, παρθενικὸν καύχημα, ἐξ ἧς Θεὸς ἔσαρκώθη καὶ παιδίον γέγονεν, ὁ πρὸ αἰῶνων ὑπάρχων Θεὸς ἡμῶν· τὴν γὰρ σὴν μήτραν θρόνον ἐποίησε, καὶ τὴν σὴν

γαστέρα πλατυτέραν οὐρανῶν ἀπειργάσατο. Ἐπὶ σοὶ χαίρει, Κεχαριτωμένη, πᾶσα ἡ κτίσις δόξα σοι.

Ὁ Ἱερεὺς διαβάζει τὴν εὐχὴν: Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, προφήτου, Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ· τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφρόνων Ἀποστόλων· τοῦ ἁγίου (*τοῦ δεῖνος*), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων, ὧν ταῖς ἰκεσίαις ἐπίσκεψαι ἡμᾶς, ὁ Θεός. Καὶ μνήσθητι πάντων τῶν προκεκοιμημένων ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως, ζωῆς αἰωνίου (*καὶ μνημονεύει ἐνταῦθα ὀνομασί καὶ ὧν βούλεται τεθνεώτων*)· καὶ ἀνάπαυσον αὐτούς, ὅπου ἐπισκοπεῖ τό φῶς τοῦ προσώπου σου. Ἔτι σοῦ δεόμεθα· Μνήσθητι, Κύριε, τῆς ἁγίας σου, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, τῆς ἀπό περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης, καὶ εἰρήνευσον αὐτήν, ἣν περιεποιήσω τῷ τιμίῳ αἵματι τοῦ Χριστοῦ σου, καὶ τόν ἅγιον οἶκον τοῦτον στερέωσον μέχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν τὰ δῶρά σοι ταῦτα προσκομισάντων, καὶ ὑπέρ ὧν, καὶ δι' ὧν, καὶ ἐφ' οἷς αὐτά προσεκόμισαν. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορούντων, καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς ἁγίαις σου ἐκκλησίαις, καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων· ἄμειψαι αὐτούς τοῖς πλουσίοις σου καὶ ἐπουρανίοις χαρίσμασι· χάρισαι αὐτοῖς ἀντί τῶν ἐπιγείων, τὰ ἐπουράνια· ἀντί τῶν προσκαίρων, τὰ αἰώνια· ἀντί τῶν φθαρτῶν, τὰ ἄφθαρτα. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐν ἐρημίαις, καὶ ὄρεσι, καὶ σπηλαίοις, καὶ ταῖς ὄπαϊς τῆς γῆς. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐν παρθενία, καὶ εὐλαβείᾳ καὶ ἀσκήσει, καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ διαγόντων. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν εὐσεβεστάτων καὶ πιστοτάτων ἡμῶν βασιλέων, οὓς ἐδικαίωσας βασιλεύειν ἐπὶ τῆς γῆς· ὄπλῳ ἀληθείας, ὄπλῳ εὐδοκίας στεφάνωσον αὐτούς· ἐπισκίασον ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ πολέμου· ἐνίσχυσον αὐτῶν τόν βραχίονα· ὕψωσον αὐτῶν τὴν δεξιάν· κράτυνον αὐτῶν τὴν βασιλείαν· ὑπόταξον

αὐτοῖς πάντα τὰ βάρβαρα ἔθνη, τὰ τοὺς πολέμους θέλοντα·
χάρισαι αὐτοῖς βαθεῖαν καὶ ἀναφαίρετον εἰρήνην· λάλησον εἰς
τὴν καρδίαν αὐτῶν ἀγαθὰ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας σου καὶ παντός
τοῦ λαοῦ σου· ἵνα ἐν τῇ γαλήνῃ αὐτῶν ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον
διάγωμεν, ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. Μνήσθητι, Κύριε,
πάσης Ἀρχῆς καὶ Ἐξουσίας, καὶ τῶν ἐν τῷ παλατίῳ ἀδελφῶν
ἡμῶν, καὶ παντός τοῦ στρατοπεδοῦ. Τοὺς ἀγαθοὺς, ἐν τῇ ἀγα-
θότητί σου διατήρησον· τοὺς πονηροὺς, ἀγαθοὺς ποίησον ἐν τῇ
χρηστότητί σου. Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ περιστῶτος λαοῦ, καὶ
τῶν δι' εὐλόγους αἰτίας ἀπολειφθέντων, καὶ ἐλέησον αὐτοὺς καὶ
ἡμᾶς, κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου· τὰ ταμεῖα αὐτῶν ἔμπλη-
σον παντός ἀγαθοῦ· τὰς συζυγίας αὐτῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ
διατήρησον· τὰ νήπια ἔκθρεψον· τὴν νεότητα παιδαγωγῆσον·
τὸ γῆρας περικράτησον· τοὺς ὀλιγοψύχους παραμύθησαι τοὺς
ἐσκορπισμένους ἐπισυνάγαγε· τοὺς πεπλανημένους ἐπανάγα-
γε, καὶ σύναψον τῇ ἀγίᾳ σου, καθολικῇ, καὶ ἀποστολικῇ Ἐκκλη-
σίᾳ. Τοὺς ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐλευθέρω-
σον· τοῖς πλέουσι σύμπλευσον· τοῖς ὁδοιποροῦσι συνόδευσον·
χρηρῶν πρόστηθι· ὀρφανῶν ὑπεράσπισον· αἰχμαλώτους ρῦσαι·
νοσοῦντας ἴασαι. Τῶν ἐν βήμασι, καὶ μετάλλοις, καὶ ἐξορίαις,
καὶ πικραῖς δουλείαις, καὶ πάσῃ θλίψει καὶ ἀνάγκῃ καὶ περι-
στάσει ὄντων, μνημόνευσον, ὁ Θεός, καὶ πάντων τῶν δεομένων
τῆς μεγάλης σου εὐσπλαγχνίας· καὶ τῶν ἀγαπώντων ἡμᾶς καὶ
τῶν μισούντων, καὶ τῶν ἐντειλαμένων ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις εὐχε-
σθαι ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ παντός τοῦ λαοῦ σου, μνήσθητι, Κύριε,
ὁ Θεός ἡμῶν, καὶ ἐπὶ πάντα ἔκχεον τὸ πλούσιόν σου ἔλεος,
πᾶσι παρέχων τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα. Καὶ ὧν ἡμεῖς οὐκ
ἐμνημονεύσαμεν, δι' ἄγνοιαν, ἢ λήθην, ἢ πλῆθος ὀνομάτων, αὐ-
τός μνημόνευσον, ὁ Θεός, ὁ εἰδώς ἐκάστου τὴν ἡλικίαν, καὶ τὴν

προσηγορίαν, ὁ εἰδὼς ἕκαστον ἐκ κοιλίας μητρός αὐτοῦ. Σύ γάρ εἶ, Κύριε, ἡ βοήθεια τῶν ἀβοηθήτων, ἡ ἐλπίς τῶν ἀπηλπισμένων, ὁ τῶν χειμαζομένων σωτήρ, ὁ τῶν πλεόντων λιμῆν, ὁ τῶν νοσοῦντων ἰατρός. Αὐτός τοῖς πᾶσι τά πάντα γενοῦ, ὁ εἰδὼς ἕκαστον, καί τό αἴτημα αὐτοῦ, οἶκον, καί τήν χρείαν αὐτοῦ· Ρῦσαι, Κύριε, τήν πόλιν καί ἔνορίαν ταύτην, καί πᾶσαν πόλιν, καί χώραν, ἀπό λιμοῦ, λοιμοῦ, σεισμοῦ, καταποντισμοῦ, πυρός, μαχαίρας, ἐπιδρομῆς ἀλλοφύλων καί ἐμφυλίου πολέμου.

Εἰς τό σημεῖον δέ αὐτό, ὁ Ἱερεὺς εὐλογεῖ τό ἀντίδωρον. Εἶτα, ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνεῖ: Ἐν πρώτοις, μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), ὃν χάρισαι ταῖς ἀγίαις σου Ἐκκλησίαις ἐν εἰρήνῃ, σῶνον, ἔντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα, καί ὀρθοδομοῦντα τόν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας.

Ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος ἐκφωνεῖ: Καί ὧν ἕκαστος κατά διάνοιαν ἔχει, καί πάντων καί πασῶν.

Ὁ Χορός: Καί πάντων καί πασῶν.

Ὁ Ἱερεὺς ὑποκλινόμενος λέγει τήν εὐχὴν: Μνήσθητι, Κύριε, πάσης Ἐπισκοπῆς Ὀρθοδόξων, τῶν ὀρθοδομοῦντων τόν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας. Μνήσθητι, Κύριε, κατά τό πλήθος τῶν οἰκτιρμῶν σου, καί τῆς ἐμῆς ἀναξιότητος· συγχώρησόν μοι πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καί ἀκούσιον καί μή διά τάς ἐμάς ἀμαρτίας κωλύσης τήν χάριν τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος ἀπό τῶν προκειμένων δώρων· Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, καί παντός ἱερατικοῦ καί μοναχικοῦ τάγματος· καί μηδένα ἡμῶν κατασχύνης τῶν κυκλοῦντων τό ἅγιόν σου θυσιαστήριον. Ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί σου, Κύριε· ἐπιφάνηθι ἡμῖν ἐν τοῖς πλουσίαις σου οἰκτιρμοῖς· εὐκράτους

καί ἐπωφελεῖς τοὺς ἀέρας ἡμῖν χάρισαι· ὄμβρους εἰρηνικούς τῇ γῆ πρὸς καρποφορίαν δώρησαι· εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου· παῦσον τὰ σχίσματα τῶν Ἐκκλησιῶν· σβέσον τὰ φρυάγματα τῶν ἐθνῶν· τὰς τῶν αἱρέσεων ἐπαναστάσεις ταχέως κατάλυσον, τῇ δυνάμει τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος. Πάντας ἡμᾶς πρόσδεξαι εἰς τὴν βασιλείαν σου, υἱοὺς φωτός, καί υἱούς ἡμέρας ἀναδείξας· τὴν σὴν εἰρήνην, καί τὴν σὴν ἀγάπην χάρισαι ἡμῖν, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν· πάντα γὰρ ἀπέδωκας ἡμῖν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνεῖ: Καί δός ἡμῖν, ἐν ἐνὶ στόματι καί μιᾷ καρδίᾳ, δοξάζειν καί ἀνυμνεῖν τό πάντιμον καί μεγαλοπρεπές ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καί ἀεὶ καί εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός: Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς εὐλογεῖ τὸν λαόν καί λέγει: Καί ἔσται τὰ ἐλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ καί Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ὁ Χορός: Καί μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος: Πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἔτι καί ἔτι ἐν εἰρήνῃ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός μεθ' ἐκάστην Αἴτησιν λέγει: Κύριε, ἐλέησον.

Ἵπέρ τῶν προσκομισθέντων, καί ἁγιασθέντων τιμίων Δώρων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς ἡμῶν, ὁ προσδεξάμενος αὐτά εἰς τό ἅγιον, καί ὑπερουράνιον, καί νοερόν αὐτοῦ Θυσιαστήριον, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς, ἀντικαταπέμψη ἡμῖν τὴν θείαν

Χάριν, καί τήν δωρεάν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος δεηθῶμεν.

Τήν ἐνότητα τῆς πίστεως, καί τήν κοινωνίαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος αἰτησάμενοι, ἑαυτούς καί ἀλλήλους, καί πᾶσαν τήν ζωὴν ἡμῶν, Χριστῷ τῷ Θεῷ παραδώμεθα.

Ὁ Χορός: Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἱερεύς, κλινόμενος λέγει τήν εὐχὴν: Ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ Θεός τοῦ σώζειν, σύ ἡμᾶς δίδαξον εὐχαριστεῖν σοι ἀξίως ὑπὲρ τῶν εὐεργεσιῶν σου, ὧν ἐποίησας, καί ποιεῖς μεθ' ἡμῶν. Σύ, ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ προσδεξάμενος τά δῶρα ταῦτα, καθάρισον ἡμᾶς ἀπό παντός μολυσμοῦ σαρκός καί πνεύματος, καί δίδαξον ἀγιοσύνην ἐπιτελεῖν ἐν φόβῳ σου· ἵνα, ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὑποδεχόμενοι τήν μερίδα τῶν ἁγιασμάτων σου, ἐνωθῶμεν τῷ ἁγίῳ σώματι καί αἵματι τοῦ Χριστοῦ σου· καί ὑποδεξάμενοι αὐτά ἀξίως, σχῶμεν τόν Χριστόν, κατοικοῦντα ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, καί γενώμεθα ναός τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος. Naί, ὁ Θεός ἡμῶν, καί μηδένα ἡμῶν ἔνοχον ποιήσης τῶν φρικτῶν σου τούτων, καί ἐπουρανίων μυστηρίων, μηδέ ἀσθενῆ ψυχῆ καί σώματι, ἐκ τοῦ ἀναξίως αὐτῶν μεταλαμβάνειν· ἀλλά δός ἡμῖν μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς, ἀξίως ὑποδέχεσθαι τήν μερίδα τῶν ἁγιασμάτων σου, εἰς ἐφόδιον ζωῆς αἰωνίου, εἰς ἀπολογία ἐμπρόσδεκτον, τήν ἐπί τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ σου· ὅπως ἂν καί ἡμεῖς μετά πάντων τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων, γενώμεθα μέτοχοι τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν, ἃ ἠτοίμασας τοῖς ἀγαπῶσί σε, Κύριε.

Ὁ Ἱερεύς ἐκφώνως: Καί καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, μετά παρησίας, ἀκατακρίτως, τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαί σε, τόν ἐπουράνιον Θεόν, Πατέρα, καί λέγειν.

Ὁ λαός ἀπαγγέλλει τὴν Κυριακὴν Προσευχὴν: Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἁγιασθήτω τό ὄνομά Σου, ἐλθέτω ἡ βασιλεία Σου, γενηθήτω τό θέλημά Σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καί ἐπί τῆς γῆς. Τόν ἄρτον ἡμῶν τόν ἐπιούσιον δός ἡμῖν σήμερον· καί ἄφες ἡμῖν τά ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καί ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν· καί μή εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλά ρῦσαι ἡμᾶς ἀπό τοῦ πονηροῦ.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως: Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καί ἡ δύναμις καί ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καί ἀεὶ καί εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός: Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς εὐλογεῖ τόν λαόν καί λέγει: Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός: Καί τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος: Τάς κεφαλάς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Χορός: Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς, κλινόμενος λέγει τὴν εὐχὴν: Δέσποτα Κύριε, ὁ Πατήρ τῶν οἰκτιρῶν, καί Θεός πάσης παρακλήσεως, τοὺς ὑποκεκλικότας σοι τάς ἑαυτῶν κεφαλάς εὐλόγησον, ἁγιάσον, φρούρησον, ὀχύρωσον, ἐνδυναμώσον, ἀπό παντός ἔργου πονηροῦ ἀποστησον, παντί δ' ἔργῳ ἀγαθῷ σύναψον, καί καταξίωσον ἀκατακρίτως μετασχεῖν τῶν ἀχράντων σου τούτων καί ζωοποιῶν μυστηρίων, εἰς ἄφεςιν ἁμαρτιῶν, εἰς Πνεύματος Ἁγίου κοινωνίαν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως: Χάριτι καί οἰκτιρμοῖς καί φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητός εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καί ἀγαθῷ καί ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καί ἀεὶ καί εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός: Ἄμην.

Ὁ Ἱερεὺς κλινόμενος ἐπεύχεται: Πρόσχες, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ ἀγίου κατοικητηρίου σου, καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου, καὶ ἐλθέ εἰς τό ἀγιάσαι ἡμᾶς, ὁ ἄνω τῷ Πατρὶ συγκαθήμενος καὶ ὧδε ἡμῖν ἀοράτως συνών. Καὶ καταξίωσον τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου σώματος σου καὶ τοῦ τιμίου αἵματος, καὶ δι' ἡμῶν παντὶ τῷ λαῷ.

Μετά δέ τὴν Εὐχὴν, προσκυνεῖ τρίς καὶ λέγει: Ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐλέησόν με.

Ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος, ἐκφωνεῖ: Πρόσχωμεν.

Ὁ Ἱερεὺς, βαλὼν τὰς χεῖρας, ἄπτεται τοῦ ζωοποιοῦ Ἄρτου μετ' εὐλαθείας καὶ φόβου πολλοῦ, ὑψώνει δέ αὐτόν καὶ ποιῶν τό σχῆμα τοῦ σταυροῦ ἐκφωνεῖ: Τά Ἅγια τοῖς ἀγίοις.

Ὁ Χορός: Εἷς Ἅγιος, εἷς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός. Ἄμην.

Καί εἶτα ψάλλει ὁ Χορός τὰ προβλεπόμενα τῆς ἡμέρας.

Ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος: Μέλισσον, Δέσποτα, τόν ἅγιον Ἄρτον.

Ὁ Ἱερεὺς μελίζει αὐτόν εἰς τέσσαρα τμήματα μετὰ προσοχῆς καὶ εὐλαθείας λέγων: Μελίζεται καὶ διαμερίζεται ὁ Ἄμνος τοῦ Θεοῦ, ὁ μελιζόμενος, καὶ μὴ διαιρούμενος, ὁ πάντοτε ἐσθιόμενος, καὶ μηδέποτε δαπανώμενος, ἀλλὰ τοὺς μετέχοντας ἀγιάζων.

Καὶ κατατάπτει τὰ τέσσαρα τμήματα ταῦτα σταυροειδῶς ἐν τῷ ἁγίῳ Δισκαρίῳ. Ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος: Πλήρωσον, Δέσποτα, τό ἅγιον Ποτήριον.

*Ὁ δέ Ἱερεὺς λαβὼν τὴν μερίδα, τὴν ἔχουσαν τοὺς χαρακτηῖρας
Θεία Λειτουργία τοῦ Βασιλείου τοῦ Μεγάλου*

ΙΣ, ποιεῖ σταυρόν ἐπάνω τοῦ ἁγίου Ποτηρίου καί βάζει αὐτήν εἰς αὐτό λέγων: Πλήρωμα Πνεύματος Ἁγίου.

Ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος: Ἀμήν.

Καί λαβὼν ὁ Διάκονος τὸ Ζέον λέγει πρὸς τὸν Ἱερέα: Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ Ζέον.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς εὐλογεῖ λέγων: Εὐλογημένη ἡ ζέσις τῶν Ἁγίων σου, πάντοτε· νῦν καί ἀεὶ καί εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καί ὁ Διάκονος βάζει σταυροειδῶς ζέον, ὅσον χρειάζεται, ἐντός τοῦ ἁγίου Ποτηρίου λέγοντος τοῦ Ἱερέως: Ζέσις πίστεως, πλήρης Πνεύματος ἁγίου.

Ὁ Διάκονος: Ἀμήν.

Τότε προσέρχονται ἵνα κοινωνήσωσιν. Ὄταν τελειώσει ἡ συστολή, ὁ Ἱερεὺς ἢ ὁ Διάκονος, ἔρχεται εἰς τὴν Ὠραιάν Πύλην καί λέγει: Μετά φόβου Θεοῦ, πίστεως καί ἀγάπης προσέλδετε.

Εἶτα γίνεται ἡ μετάληψις τῶν πιστῶν. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θείας Κοινωνίας τῶν πιστῶν ὁ Χορός ψάλλει. Εἶτα μετὰ τὸ τέλος τῆς θείας Κοινωνίας τῶν πιστῶν ὁ Ἱερεὺς εὐλογεῖ τὸν λαόν καί λέγει: Σῶσον ὁ Θεός τὸν λαόν Σου καί εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν Σου.

Ὁ Χορός ψάλλει τό: Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ἐλάβομεν Πνεῦμα ἐπουράνιον, εὔρομεν Πίστιν ἀληθῆ, ἀδιαίρετον Τριάδα προσκυνοῦντες· αὕτη γὰρ ἡμᾶς ἔσωσε.

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερόν Βῆμα καί ἀποδέτει εἰς τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν, τὸ Ἅγιον Ποτήριον, καί λαβὼν τὸ θυμιατόν λέγει

ὁ Διάκονος: Ὑψωσον, Δέσποτα.

Ὁ Ἱερεύς, θυμιᾶ (ἐκ γ´) τά Ἅγια καί λέγει: Ὑψώθητι ἐπί τούς οὐρανοὺς, ὁ Θεός, καί ἐπί πᾶσαν τήν γῆν ἢ δόξα σου (ἐκ γ´).

Εἶτα ἀποθέτει τό θυμιατόν καί δίδει εἰς τόν Διάκονον τό ἅγιον Δισκάριον μέ τά καλύμματα, μή ὑπάρχοντος ὅμως τοῦ Διακόνου λαμβάνει ὁ ἴδιος τό ἅγιον Δισκάριον καί τό ἅγιον Ποτήριον καί λέγει: Εὐλογητός ὁ Θεός ἡμῶν.

Εἶτα στραφεῖς πρός τόν Λαόν λέγει: Πάντοτε νῦν καί ἀεί καί εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός: Ἀμήν. Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν αἰνέσεώς Σου, Κύριε, ὅπως ὑμνήσωμεν τήν δόξαν Σου, ὅτι ἠξίωσας ἡμᾶς μετασχεῖν τῶν Ἁγίων Μυστηρίων Σου· στήριξον ἡμᾶς ἐν τῷ Σῶ ἁγιασμῷ, ὅλην τήν ἡμέραν μελετᾶν τήν δικαιοσύνην Σου. Ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα.

Εἶτα ὁ Ἱερεύς ἢ ὁ Διάκονος λέγει: Ὅρθοί. Μεταλαβόντες τῶν θείων, ἁγίων, ἀχράντων, ἀθανάτων ἐπουρανίων καί ζωοποιῶν φρικτῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων, ἀξίως, εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ Χορός: Κύριε, ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καί διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Ὁ Χορός: Κύριε, ἐλέησον.

Τήν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καί ἀναμάρτητον αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς, καί ἀλλήλους καί πᾶσαν τήν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραδώμεθα.

Ὁ Χορός: Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἱερεύς διπλώνει τὸ Ἄντιμήνσιον, βάζοντας τὴν μοῦσα μέσα εἰς αὐτό, καὶ διαβάζει τὴν εὐχὴν: Εὐχαριστοῦμεν σοι, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐπὶ τῇ μεταλήψει τῶν ἁγίων, ἀχράντων, ἀθανάτων, καὶ ἐπουρανίων σου μυστηρίων, ἃ ἔδωκας ἡμῖν ἐπ' εὐεργεσία, καὶ ἁγιασμῷ, καὶ ἰάσει τῶν ψυχῶν, καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν. Αὐτός, Δέσποτα τῶν ἀπάντων, δὸς γενέσθαι ἡμῖν τὴν κοινωνίαν τοῦ ἁγίου σώματος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου, εἰς πίστιν ἀκαταίσχυντον, εἰς ἀγάπην ἀνυπόκριτον, εἰς πλησμονὴν σοφίας, εἰς ἴασιν ψυχῆς καὶ σώματος, εἰς ἀποτροπὴν παντός ἐναντίου, εἰς περιποίησιν τῶν ἐντολῶν σου, εἰς ἀπολογία ἐμπρόσδεκτον, τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ θήματος τοῦ Χριστοῦ σου.

Ὁ Ἱερεύς ἐκφώνως: Ὅτι σύ εἶ ὁ ἁγιασμός ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός: Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεύς, λαμβάνει τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ποιεῖ δι' αὐτοῦ Σταυρόν καὶ ἀποδέτει αὐτό ἐπὶ τοῦ διπλωθέντος Ἄντιμηνσίου, εἶτα στρεφόμενος πρὸς τὸν λαόν ἐκφωνεῖ: Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.

Ὁ Ἱερεύς ἢ ὁ Διάκονος: Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε, ἐλέησον.

Εἶτα ὁ Ἱερεύς ἐξελθὼν τῆς Ὠραίας Πύλης, καὶ στὰς ἔμπροσθεν τῆς Δεσποτικῆς εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ λέγει τὴν ὀπισθάμβωνον Εὐχὴν: Ὁ θυσίαν αἰνέσεως καὶ λατρείαν εὐάρεστον τὴν λογικὴν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν προσδεχόμενος παρά τῶν ἐπικαλουμένων σέ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ Ἄμνός

καί Υἱός τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τήν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, ὁ μόσχος ὁ ἄωμος, ὁ μή δεχόμενος ἁμαρτίας ζυγόν, καί τυθεῖς δι' ἡμᾶς ἐκόν· ὁ μελιζόμενος καί μή διαιρούμενος, ὁ ἐσθιόμενος κα μηδέποτε δαπανώμενος, τούς δέ ἐσθιόντας ἀγιάζων· ὁ εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ἔκουσίου πάθους σου καί τῆς ζωοποιῦ τριημέρου ἐγέρσεώς σου κοινωνούς ἡμᾶς ἀναδείξας τῶν ἀρρήτων καί ἐπουρανίων καί φρικτῶν Σου μυστηρίων, τοῦ ἀγίου σου Σώματος καί τοῦ τιμίου σου Αἵματος· τήρησον ἡμᾶς τούς δούλους Σου, τούς διακόνους καί τούς πιστούς ἡμῶν βασιλεῖς καί τόν φιλόχριστον στρατόν καί τόν περιεστῶτα λαόν ἐν τῷ σῶ ἁγιασμῷ. Καί δός ἡμῖν ἐν παντί χρόνῳ καί καιρῷ μελετάν τήν σήν δικαιοσύνην, ὅπως πρός τό σόν θέλημα ὀδηγηθέντες καί τά εὐάρεστά σοι ποιήσαντες, ἄξιοι γενώμεθα καί τῆς ἐκ δεξιῶν σου παραστάσεως, ὅταν ἐλεύση κρῖναι ζῶντας καί νεκρούς. Τούς ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἀδελφούς ἡμῶν ἀνάρρυσαι, τούς ἐν ἀσθενείᾳ ἐπίσκεψαι, τούς ἐν κινδύνοις θαλάσσης κυβέρνησον καί τάς προαναπαυσάμενας ψυχάς ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου ἀνάπαυσον, ὅπου ἐπισκοπεῖ τό φῶς τοῦ προσώπου σου, καί πάντων τῶν δεομένων τῆς σῆς βοηθείας ἐπάκουσον. Ὅτι σύ εἶ ὁ δοτήρ τῶν ἀγαθῶν, καί σοί τήν δόξαν ἀναπέμπομεν, σύν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καί τῷ παναγίῳ καί ἀγαθῷ καί ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καί ἀεὶ καί εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός: Ἄμην.

Εἶτα οἱ δύο Χοροὶ ψάλλουν ἐναλλάξ τό: Εἶη τό ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον, ἀπό τοῦ νῦν καί ἕως τοῦ αἰῶνος. (γ')

Ὁ δέ Ἱερεὺς ἐν τῇ Ἱερᾷ Προδέσει λέγει τήν Εὐχὴν ἐν τῷ συστειλαί τά ἅγια: Ἦνυσται καί τετέλεσται, ὅσον εἰς τήν ἡμετέραν δύναμιν, Χριστέ, ὁ Θεός ἡμῶν, τό τῆς σῆς οἰκονομίας μυστήριον.

Ἔσχομεν γάρ τοῦ θανάτου σου τήν μνήμην· εἶδομεν τῆς ἀναστάσεώς σου τόν τύπον· ἐνεπλήσθημεν τῆς ἀτελευτήτου σου ζωῆς· ἀπηλαύσαμεν τῆς ἀκενώτου σου τρυφῆς, ἧς καί ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι πάντας ἡμᾶς καταξιωθῆναι εὐδόκησον. Χάριτι τοῦ ἀνάρχου σου Πατρός καί τοῦ ἀγίου καί ἀγαθοῦ καί ζωοποιοῦ σου Πνεύματος, νῦν καί ἀεί καί εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεύς ἢ ὁ Διάκονος: Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἱερεύς ἐξερχόμενος εὐλογεῖ τόν λαόν, λέγων: Εὐλογία Κυρίου καί ἔλεος αὐτοῦ ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς, τῇ αὐτοῦ θεία χάριτι καί φιλανθρωπία, πάντοτε· νῦν καί ἀεί καί εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός: Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεύς, ἐκφώνως: Δόξα σοι, ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ὁ Ἱερεύς ποιεῖ τήν μεγάλην ἀπόλυσιν: Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, Χριστός ὁ ἀληθινός Θεός ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καί παναμώμου ἀγίας αὐτοῦ Μητρός· δυνάμει τοῦ τιμίου καί ζωοποιοῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυνάμεων ἀσωμάτων· ἰκεσίαις τοῦ τιμίου, ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου καί βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῶν ἀγίων ἐνδόξων καί πανευφήμων Ἀποστόλων· τῶν ἀγίων ἐνδόξων καί καλλινίκων Μαρτύρων· τῶν ὁσίων καί θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, τῶν ἀγίων καί δικαίων θεοπατόρων Ἰωακείμ καί Ἄννης, (τοῦ ἀγίου τῆς ἡμέρας), οἷ καί τήν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καί πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεῆσαι καί σῶσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθός καί φιλάνθρωπος καί

ἐλεήμων Θεός.

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς λέγει: Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεός ἡμῶν, ἐλέησον ἡμᾶς.

Οἱ Χοροὶ καὶ ὅλος ὁ λαός: Ἀμήν.

